Dyfarnu £5.5 miliwn i warchod cadeirlannau ac

Exeter Cathedral has received a £4.3million grant for their 2020s Development Appeal. Credit: Emma Solley

O warchod ffenestri gwydr lliw godidog i greu cyfleusterau hygyrch, bydd y mannau addoli a'r hybiau cymunedol hyn yn ffynnu eto – diolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol.

> Rydym yn gweld symudiad newydd o ddefnyddio'r mannau hyn mewn ffyrdd newydd...
>
> *Eilish McGuinness, Prif Weithredwr Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol*

Mae cyllid sylweddol wedi'i gyhoeddi ar gyfer rhai o'r cadeirlannau ac eglwysi mwyaf ledled y DU, gan eu diogelu ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Dywedodd Eilish McGuinness, Prif Weithredwr Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: "Rydym yn falch o barhau i gefnogi'r cadeirlannau a'r eglwysi gwych yn ein cymunedau. Rydym yn gweld symudiad newydd o ddefnyddio'r mannau hyn mewn ffyrdd newydd – ymgysylltu â mwy o bobl yn ein cymunedau a sicrhau dyfodol cynaliadwy drwy ddarparu gwahanol ffynonellau refeniw i'w cynnal a'u cadw."

Eglwys Gadeiriol Caerwysg, Dyfnaint

Mae Eglwys Gadeiriol Caerwysg, un o gadeirlannau canoloesol mwyaf Ewrop, wedi derbyn grant o £4.3m. Bydd eu Hapêl Datblygu yn y 2020au yn ail-ddychmygu gofod y gadeirlan ac yn gwella ei phrofiad ymwelwyr.

Mae uchafbwyntiau'r prosiect yn cynnwys:

- gwarchod hanner yr adeilad rhestredig Gradd I yma
- creu closter newydd i gysylltu'r gadeirlan â Th?'r Chapter ac adeilad Pearson
- bydd Arddangosfa Trysorau newydd yn dwyn ynghyd gasgliadau anhygyrch ar hyn o bryd o lyfrgell ac archifau'r gadeirlan, er mwyn i bawb eu mwynhau
- darparu cyfleusterau hanfodol a hygyrch i bob defnyddiwr, gan gynnwys toiledau a lifftiau newydd

Outside view of Exeter Cathedral's New Cloister Gallery, the West Elevation

Eglwys Gadeiriol Caerwysg Oriel Cloister Newydd - drychiad y gorllewin Credyd: Penseiri Clews Acanthus / Marvin Chic

Concept art of Exeter Cathedral's New Treasures Exhibition

Arddangosfa Trysorau Newydd Eglwys Gadeiriol Caerwysg. Credyd: Stiwdio MB

Eglwys Gadeiriol Birmingham

Mae Eglwys Gadeiriol Birmingham wedi derbyn grant o £641,200 ar gyfer eu prosiect, Divine Beauty. Bydd y prosiect yn canolbwyntio ar warchod rhai o'r ffenestri gwydr lliw trawiadol gan yr artist Pre-Raphaelite a'r lleol o Birmingham, Edward Burne-Jones. Dywedir mai'r pedair ffenestr fyd-enwog yw rhai o'r enghreifftiau gorau o wydr lliw Fictoraidd yn y byd.

Fel rhan o'r prosiect, mae'r gadeirlan wedi bod yn meddwl am ffyrdd o ymgysylltu â chynulleidfaoedd presennol a chynulleidfaoedd newydd mewn ffyrdd arloesol. Gan ddechrau ym mis Mehefin 2022, bydd amcanestyniad golau a sain digidol yn cael ei gynnal yn ystod Gemau'r Gymanwlad, gan helpu i dynnu sylw at arwyddocâd y ffenestri a chynnig cyfle i bobl ddysgu mwy am eu treftadaeth.

A stained glass window depicting a scene of Christ

Burne-Jones Stained Glass Window at Birmingham Cathedral. Credit: Birmingham Cathedral

St John the Baptist RC Church, Rochdale

St John the Baptist RC Church, a Grade II* Byzantine-style masterpiece in Rochdale, has been awarded a grant of £678,400. This will be used to complete essential renovations to the iconic dome and also engage the local community with the space. The dome is the setting for a magnificent mosaic masterpiece on the theme of eternal life.

A beautiful Mosaic on a domed wall of a church

Dôm mosaig yn Eglwys Gatholig Sant Ioan Fedyddiwr, Rochdale. Credyd: Eglwys Gatholig Sant Ioan y Bedyddwyr, Rochdale

St Macartan's, Capel Forth yn Augher, Sir Tyrone

Mae St Macartan's, Capel Forth yn Augher, Sir Tyrone wedi cael £123,539 i gwblhau gwaith atgyweirio hanfodol i'r belen. Bydd y prosiect hefyd yn datblygu llwybr treftadaeth amlwg a fydd yn adrodd hanes y safle o Gaer Bryniau Gwyddelig cynnar i'r eglwys sy'n sefyll yno heddiw.

Outside view of St Macartan's - a small church made of stone

St Macartan's, Capel Forth yn Augher, Sur Tyrone

Eglwys Plwyf Stottesdon yn Ne Swydd Amwythig

Stottesdon Parish Church in South Shropshire has been granted £271,500 for repairs to its Grade I listed building. This rural church has a community focus and will deliver a varied programme of activities and events to enable people of all ages to have fun and to develop new skills.

Find out more

Discover more of the amazing projects we've funded for places of worship, and if you're interested in applying for a grant, read more about our National Lottery Grants for Heritage.

efyd mewn ...

Black Head Cliff Castle, one of the 40 Scheduled Monuments sites

nks to funding partnership

Event held at St George's, one of the Camden 4 churches

The changemaker churches supporting their local communities